

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului
pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.684/2022 și
crearea serviciilor de gestionare a proiectelor de investiții capitale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.684/2022 și crearea serviciilor de gestionare a proiectelor de investiții capitale publice) (*în continuare – proiect*) a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii este elaborat în temeiul:

- art.41 din Legea nr.181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, prin care cadrul metodologic privind modul de pregătire, evaluare, aprobare, implementare și raportare a proiectelor de investiții capitale, precum și responsabilitățile de gestionare a acestora se reglementează de către Guvern;
- art.7 lit.b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, care prevede că în vederea realizării funcțiilor și atribuțiilor sale, Guvernul stabilește modul de organizare și funcționare, domeniile de activitate, structura și efectivul-limită ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale subordonate Guvernului și ale structurilor organizaționale din sfera lor de competență, coordonează și controlează activitatea acestora.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul hotărârii este elaborat în vederea implementării până la finele anului 2025 a măsurilor din subdomeniul „Gestionarea finanțelor publice” al *Agendei de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025:

- *Reforma 3, măsura 7*, care prevede că, în cazul fondurilor speciale, toate propunerile de proiecte publice de investiții capitale *peste pragul minim stabilit* în Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022, sunt depuse prin intermediul sistemului IT de evaluare a proiectelor și evaluate în conformitate cu normele generale privind pregătirea și evaluarea proiectelor de investiții capitale;
- *Reforma 3, măsura 6*, care prevede instituirea în cadrul tuturor ministerelor a punctelor focale de planificare a investițiilor publice și în cel puțin 5 ministere înființarea unității de gestionare a investițiilor publice (GIP).

Urmare a modificării Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, inițiatorul activității planificate elaborează Raportul privind evaluarea impactului asupra mediului, care conform art. 10², alin. (2), lit. g) va conține și informații cu referire la

impactul activității planificate asupra climei, cum ar fi natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră și vulnerabilitatea activității planificate la schimbările climatice, tehnologiile și substanțele folosite, etc.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede completarea Hotărârii Guvernului nr.684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, cu un punct suplimentar prin care proiectele de investiții capitale publice după costul total estimat de implementare se clasifică după cum urmează:

micro - costul estimat nu depășește suma de 10,0 milioane de lei;

mici – costul estimat variază între 10,0 - 50,0 milioane de lei;

medii - costul estimat variază între 50,0 - 200,0 milioane de lei;

mari - costul estimat depășește suma de 200,0 milioane de lei.

Prin urmare, în scopul realizării măsurii din *Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, proiecte mari de investiții capitale (costul cărora depășește suma de 200,0 mil. lei), finanțate din contul fondurilor/programelor de dezvoltare vor fi examinate și evaluate conform modului stabilit prin prezentul Regulament. În acest context, se propune expunerea în redacție nouă a punctelor 35, 36, 37:

„**35.** Aplicații de proiecte noi înaintază propunerile instituției responsabile de gestionarea fondului/programului de dezvoltare respectiv.

36. Propunerile de proiecte mari (costul cărora depășește suma de 200,0 milioane de lei), propuse spre finanțare din contul bugetului de stat prin intermediul fondurilor/programelor de dezvoltare, sunt examinate, evaluate și selectate conform modului stabilit prin prezentul Regulament.”;

37. Propunerile de proiecte mari sunt plasate în SI RPIC spre examinare de către instituția responsabilă de gestionarea fondului/programului de dezvoltare.”

Concomitent, în vederea ajustării Hotărârii Guvernului nr. 684/2022 cu prevederile Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și în scopul realizării recomandărilor FMI, se propune expunerea punctului 20, subpunctul 5) în redacție nouă: „5) propunerile de proiecte noi, în care se prevede desfășurarea activităților incluse în anexa nr.1 sau nr.2 la Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, se prezintă în mod obligatoriu Agenției de Mediu pentru examinare și emiterea unuia dintre documente conform Legii nr.86/2014.

Propunerile de proiecte noi, în care se prevede desfășurarea activităților neincluse în anexa nr.1 sau nr.2 la Legea nr.86/2014, se prezintă în mod obligatoriu Ministerului Mediului pentru examinare și emiterea avizului privind implicațiile și vulnerabilitățile climatice ale proiectului.”

Suplimentar, în vederea stabilirii unor reguli clare, se propune completarea punctului 30 din Regulament cu sintagma „*în baza solicitării înaintate de către AAPC*”. Astfel, selectarea proiectelor noi pentru a fi incluse în proiectul CBTM/legii bugetului de stat se efectuează de către CIPS, în baza solicitării înaintate de către AAPC.

Pentru asigurarea raportării periodice a procesului de implementare a proiectelor de investiții capitale conform indicatorilor de performanță stabiliți, AAPC vor stabili indicatori de performanță ai proiectelor la etapa de aprobare a acestora. În acest sens, se propune completarea cu prevederile respective a punctului 32, subpunctul 4) cu litera d) și a Anexei nr.1, la punctul 2.3. „Evaluarea operațională/de funcționare”.

În vederea realizării măsurii din *Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, până la finele anului 2025 în cadrul tuturor ministerelor urmează a fi instituite punctele focale de planificare a investițiilor publice și în cel puțin 5 ministere vor fi înființate unități de gestionare a investițiilor publice.

Luând în considerare numărul de proiecte implementate, volumul alocațiilor bugetare pentru cheltuieli de investiții capitale și numărul de proiecte nefinalizate, care se află în curs de execuție de peste 10 ani, au fost selectate următoarele 5 ministere:

1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR)
2. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)
3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA)
4. Ministerul Culturii (MC)
5. Ministerul Educației și Cercetării (MEC)

Conform informației recepționate de la 14 ministere, doar la Ministerul Educației și Cercetării în cadrul aparatului central este instituită unitatea de gestionare a investițiilor publice („Secția patrimoniu, investiții, achiziții publice și logistică” din cadrul Direcției management finanțelor publice). Prin urmare, din 5 ministere este necesară crearea unităților de gestionare a investițiilor publice la 4 ministere, în limita aprobată a efectivului-limită.

Totodată, pornind de la faptul că procesul de gestionare a proiectelor de investiții capitale în mod direct implică înaintarea propunerilor la toate etapele de planificare bugetară, instituirea „Serviciului de gestionare a proiectelor de investiții capitale” se consideră oportun în cadrul direcțiilor financiare ale aparatelor centrale, după cum urmează:

1. MIDR – în Direcția financiară
2. MAI – în Direcția economie și finanțe
3. MAIA – în Direcția finanțe și contabilitate
4. MC – în Direcția financiar-administrativă

Pornind de la cele expuse, în scopul realizării măsurilor din *Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 până la finele anului 2025*, punctul 10 din proiect prevede că, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este relevant pentru acest proiect.

4. Analiza impactului de reglementare
<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i>
După aprobarea proiectului, autoritățile administrației publice centrale care gestionează fonduri/programe de dezvoltare finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat, în cazul proiectelor mari de investiții capitale publice (costul cărora depășește suma de 200,0 mil. lei, care prevăd construcția mijloacelor fixe noi, reconstrucția sau restaurarea mijloacelor fixe existente) urmează să depună proiectele nominalizate spre examinare și evaluare în condițiile Hotărârii Guvernului nr.684/2022.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Modificările în structurile aparatelor centrale ale autorităților administrației publice centrale MIDR, MAI, MAIA și MC se vor efectua în limita aprobată a efectivului-limită și a fondului anual de retribuire a muncii conform legislației în vigoare.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>
Proiectul nu generează impact direct imediat asupra sectorului privat.
<i>4.4. Impactul social</i>
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Proiectul nu implică prelucrarea datelor cu caracter personal.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Proiectul oferă o abordare neutră a procesului de examinare, evaluare și selectare a propunerilor de proiecte noi de investiții capitale publice, fără prejudecăți de gen sau alte forme discriminatorii.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Proiectul nu generează impact direct imediat asupra mediului. Proiectul stabilește reguli clare de obținere a actului permisiv pentru proiectele noi de investiții capitale publice în condițiile Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și a avizului privind implicațiile și vulnerabilitățile climatice ale proiectului, după caz.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
<i>5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea prevederilor art.20 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și în temeiul art.9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md la compartimentul „Transparența decizională”/directorul „Procesul decizional”.

Concomitent, conform stipulărilor art.10 din Legea nr.239/2008, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md la compartimentul „Transparența decizională”/„Procesul decizional”, precum și pe portalul www.particip.gov.md

7. Consultările expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu prevederile art.36 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

După aprobarea modificărilor respective, vor fi operate completări și ajustări în Instrucțiunea privind evaluarea proiectelor de investiții capitale publice, aprobată prin Ordinul Ministrului finanțelor nr.104/2023.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

După aprobarea de către Guvern a proiectului hotărârii, autoritățile administrației publice centrale, în a căror competență este gestionarea fondurilor/programelor de dezvoltare, vor aduce actele normative în domeniul respectiv în concordanță cu Hotărârea Guvernului nr.684/2022.

Totodată, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, autoritățile administrației publice centrale nominalizate în proiect vor aproba statul de personal conform structurii modificate prin prezenta hotărâre.

Ministra finanțelor

Victoria BELOUS